

Posudek na diplomovou práci Zuzany Krchňavé

Domácí vězení v prvním roce účinnosti nového trestního zákoníku. Prvé poznatky a zkušenosti z aplikační praxe; porovnání s úpravou a praxí v SRN

1. Zaměření diplomové práce a její základní koncepce

Předložená diplomová práce (dále i DP) je věnována analýze trestněprávních a trestněpolitických, částečně i kriminologických aspektů aktuální problematiky nové trestní sankce domácího vězení, která s účinností od 1.1.2010 rozšířila dosavadní škálu trestů v České republice. Na rozdíl od jiných, novým trestním zákoníkem upravených sankcí a opatření, však uplatňování trestu domácího vězení v aplikační praxi naráží od počátku na technickou překážku v podobě absentujícího elektronického monitorovacího zařízení, výrazně omezující jeho potenciální využití u původně zamýšleného, poměrně širokého okruhu pachatelů. Předložená diplomová práce se pokouší na tyto problémy reagovat, a proto se na rozdíl od standardních diplomových prací zaměřuje i na otázky trestněpolitické povahy. Ty pak kriticky rozebírá na pozadí platné právní úpravy s využitím jak pečlivě shromážděného empirického materiálu, tak na základě vyhodnocení poznatků ze zahraniční (německé) právní úpravy a tamních zkušeností s její aplikací v praxi.

Práce je zpracována v rozsahu cca 70 stran vlastního textu výkladu (odečteme-li doslovné citace platné právní úpravy), přičemž je část analytická (rozbor platné právní úpravy) vhodně doplněna empiricky orientovanou částí, čerpající z praktických poznatků a prvních zkušeností z praxe. Kapitola věnovaná německé právní úpravě a praxi je pak poměrně zdařilým pokusem, jak optimálně využít poznatky z nám kulturně i právně blízké geografické oblasti sousední země, aniž by šlo o pouhý popis tamní situace. Naopak, autorka soustřeďuje svou pozornost zejména na ty otázky, jejichž řešení může být inspirativní k hledání způsobů, jak se vypořádat s problematikým uplatňováním trestu domácího vězení v ČR. V tomto ohledu se jí podařilo na rozsahem omezeném počtu cca 12 stran shromáždit řadu zajímavých podnětů.

V nastíněném smyslu lze proto DP hodnotit velmi pozitivně a odpustit i určitou popisnost úvodní právní analýzy české úpravy (srov. např. zbytečnou doslovnou citaci zákonných ustanovení na s. 15-16 aj.), příp. i nepřesnost při používání některých právních pojmů a obrátů (srov. např. „nepřipravenost novely“ namísto „nového zákoníku“ na s. 75 nebo „vláda schválila nový trestní zákoník“ namísto „parlament schválil“, a to nikoli v roce 2010, ale již v roce 2009, byť s účinností od 1.1.2010).

Lze tedy konstatovat, že s výše uvedenými výjimkami, je možné hodnotit jak po stránce věcné, tak po stránce formální, teoretické i empirické části DP jako přínosné pro budoucí trestní legislativu i pro optimalizaci současné praktické trestní politiky.

Z výše uvedeného vyplývá, že zaměření práce a její základní koncepce vyjádřená vnitřní strukturou práce, odpovídá autorčinu záměru a splňuje tak požadavek kladený na diplomové práce ohledně souladu cílů, kterých mělo být dosaženo se způsoby, jaké k tomu byly použity.

2. Zvolené metody a úroveň formálního zpracování

Autorka zvolila jako hlavní metodu zpracování své diplomové práce sekundární analýzu odborné tuzemské literatury a trestněprávní analýzu platné úpravy, včetně její poslední novely z konce minulého roku (č. 330/2011 Sb.), doplněnou v praktické části DP uvedením některých názorů odborníků na možnosti a limity uplatňování domácího vězení (s. 71-81) a shrnutím prvních zkušeností z aplikační praxe (s.67-70). V relativně krátké, nicméně dobře zpracované kapitole věnované německé

právní úpravě a praxi, pak využila metodu komparativní (s. 54-66). Ve své práci vycházela z dostupné tuzemské odborné literatury, vybrané německé odborné literatury a z poznatků aplikační praxe, především pak ze zdrojů PMS.

Pokud jde o stylistickou úroveň zpracování DP, je zpracována na dobré úrovni. Totéž se týká i anglické anotace. Závěrečný seznam použité literatury je zpracován standardně; zajímavé webové odkazy uvedené pod názvem „elektronické zdroje“ tento seznam pramenů vhodně doplňují.

3. Doplnující otázky pro ústní obhajobu

V zájmu úspěšné ústní obhajoby je třeba, aby se autorka vyjádřila k následujícím otázkám, popř. svůj písemný text ještě ústně doplnila:

- zpřesnila svůj výklad uvedený na s. 20, ve druhém odstavci shora, pokud jde o „rozpor institutu domácího vězení s Listinou základních práv a svobod“;
- vysvětlila, co je míněno pod „propouštěním na dobu až 6 měsíců“, o kterém píše v souvislosti s pilotním projektem v Badensku-Württembersku na s. 63, v prvním odstavci shora;
- blíže zdůvodnila svůj výklad v závěru práce, na s. 86, ve druhém odstavci shora, kde se odvolává na kritické hodnocení novely č.330/2011 Sb., které zpracoval *F. Ščerba*, zejména pokud jde o překážky bránící uložení trestu domácího vězení jako „sekundární sankce k trestu obecně prospěšných prací“. I zde je třeba ústním projevem zpřesnit písemný text tak, aby nebyl zavádějící a nevedl případně k chybnému výkladu.

4. Celkové zhodnocení práce

Posuzovanou diplomovou práci doporučuji k ústní obhajobě.

V závislosti na průběhu a výsledcích ústní obhajoby, zahrnující i úspěšné vypořádání se s uplatněnými připomínkami, navrhuji hodnotit předloženou diplomovou práci klasifikačním stupněm výborně až velmi dobře.

23. ledna 2012

Prof. JUDr. Helena Válková, CSc.
vedoucí diplomové práce